

*Analiza stanu
gospodarki odpadami komunalnymi
na terenie Gminy Kowalewo Pomorskie
w 2025 roku*

I. Wstęp.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi Gminy Kowalewo Pomorskie za rok 2025 została przygotowana na podstawie sprawozdania złożonego przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmiot prowadzący punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz pozostałe podmioty zbierające odpady komunalne oraz w oparciu o informacje przekazane przez prowadzącego instalację komunalną i innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Podstawą prawną niniejszej analizy jest zapis art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U z 2025 poz. 733 z późn. zm.) nakładający na gminy obowiązek sporządzania corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi za rok poprzedni.

Zgodnie z powyższym przepisem, przedmiotowe opracowanie powinno obejmować:

- możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- liczbę mieszkańców;
- liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do

termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Głównym celem analizy jest dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi obejmuje rok 2025, opracowanie podlega publicznemu udostępnieniu na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Kowalewie Pomorskim.

II. Zagadnienia ogólne.

Rozwój społeczno-gospodarczy każdego kraju, regionu czy gminy niezależnie od tempa w jakim się odbywa związany jest z powstawaniem odpadów. Jest to zjawisko nieodzowne i nieuniknione.

Trzeba mieć świadomość, że odpady powszechnie określane jako „śmieci”, towarzyszą nam od zawsze. Dopiero skala problemu związana z ich ilością i szkodliwością uzmysławia nam ich istnienie.

Obowiązek wdrożenia systemu gospodarowania odpadami w gminach powstał od 1 lipca 2013 r. Wymagania wprowadzone przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zakładały całkowitą przebudowę istniejącego systemu w celu jego uszczelnienia, co miało na celu usprawnienie procedury postępowania z odpadami, a w efekcie ograniczenia masy odpadów zalegających na składowiskach.

Gospodarka odpadami komunalnymi w 2025 r. na terenie Gminy Kowalewo Pomorskie była kontynuacją przedsięwzięć i działań prowadzonych w latach ubiegłych. Systemem objęte były wszystkie nieruchomości położone na terenie miasta i wsi, zarówno te, na których zamieszkują mieszkańcy, jak i te nie zamieszkałe na których powstają odpady komunalne - nieruchomości niezamieszkałe.

W 2025 r. usługi odbioru i zagospodarowania stałych odpadów komunalnych świadczyło Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Mieszkaniowych Ekosystem Sp. z o. o. z Wąbrzeźna, na podstawie zawartej umowy ZP.272.100.2024 z dnia 03.12.2024 r. oraz Aneksu nr 1/2025 z dnia 07.04.2025 r.

Podwykonawcą w/w przedsiębiorstwa był Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Kowalewie Pomorskim.

Kwota wynagrodzenia należna przedsiębiorcy zależna była od ilości i rodzaju odebranych oraz zagospodarowanych w danym miesiącu odpadów poszczególnych frakcji i była zgodna

z zapisami ww. umowy.

Przedsiębiorca odbierał odpady zmieszane, szkło, tworzywa sztuczne, metale, papier i tekturę, odpady biodegradowalne oraz popiół u „źródła ich powstania”, tj. bezpośrednio z pojemników rozstawionych na posesjach, oznakowanych zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. z 2021 r., poz. 906).

Na dzień 31 grudnia 2025 r. na terenie nieruchomości Gminy Kowalewo Pom. rozstawionych było łącznie 15 037 pojemników, w tym 36 szt. pojemników o pojemności 60 l., 5 765 szt. o pojemności 120 l., 8 826 o pojemności 240 l. oraz 410 szt. pojemników o pojemności 1100 l.

Szczegółowy wykaz :

- 3 549 szt. pojemników na odpady zmieszane, w tym:

- 36 sztuk – 60 l
- 2 000 sztuk – 120 l
- 1 359 sztuk – 240 l
- 154 sztuk – 1100 l

- 3 215 szt. pojemników na tworzywa sztuczne, w tym:

- 30 sztuk – 120 l
- 3 081 sztuk – 240 l
- 104 sztuk - 1100 l

- 2 698 szt. pojemników na szkło, w tym:

- 31 sztuk – 120 l
- 2 618 sztuk – 240 l
- 49 sztuk – 1100 l

- 1 675 szt. pojemników na papier i tekturę, w tym:

- 870 sztuk – 120 l
- 717 sztuk – 240 l
- 43 sztuk – 1100 l

- 1 630 pojemników na odpady ulegające biodegradacji, w tym:

- 870 sztuk – 120 l
- 717 sztuk – 240 l
- 43 sztuk – 1100 l

- 2 270 pojemników na popiół – 120 l

W 2025 roku zgodnie z umową ZP.272.85.2024 z dnia 23 października 2024 roku F.H.U. NATURA Marek Michałowski zapewniała odbiór, transport i unieszkodliwienie przeterminowanych leków pochodzących od mieszkańców. Odpady odbierane były z aptek znajdujących się w Kowalewie Pomorskim.

Łącznie odebrano 338,70 kg leków oraz 9,5 kg igieł.

W 2025 r. mieszkańcy w dalszym ciągu korzystali z możliwości przekazania przedsiębiorcy odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Warunkiem odebrania w/w odpadów bezpośrednio z nieruchomości było przekazanie wcześniejszego zgłoszenia do Urzędu Miejskiego w Kowalewie Pomorskim.

W roku 2025 dokonano likwidacji 9 dzikich wysypisk z terenu Gminy Kowalewo Pomorskie.

Prowadzenie przez gminę kampanii informacyjno-edukacyjnych wpływa na efektywność realizowanych działań oraz uświadamia, że współodpowiedzialność ponoszą wszyscy mieszkańcy gminy.

W lutym 2025 roku ogłoszono VIII edycję konkursu ekologicznego pn. „Ekowypady za elektroodpady”. Konkurs miał na celu podniesienie świadomości ekologicznej społeczności lokalnej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami, w tym na temat szkodliwości składowania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz baterii.

W konkursie udział wzięły 4 szkoły podstawowe z terenu Gminy Kowalewo Pomorskie. Zebrano 3 551 szt. elektroodpadów oraz 595 kg baterii.

Nagrodami w konkursie były wycieczki szkolne i inne przedsięwzięcia o charakterze przyrodniczym bądź ekologicznym. Uczniowie szkół corocznie stają się bogatsi w wiedzę ekologiczną, doświadczenia a także uczą się wrażliwości ekologicznej wobec problemów środowiskowych.

Fundatorami nagród w konkursie było Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Mieszkaniowych Ekosystem Sp. z o.o. z Wąbrzeźna.

We wrześniu 2025 roku mieszkańcy miasta i gminy Kowalewo Pomorskie po raz kolejny przystąpili do akcji „Sprzątanie Świata – Polska”. Od wielu lat, w trzeci weekend września wraz z setkami tysięcy wolontariuszy: młodzieżą, dorosłymi – wszystkimi, którym zależy na ochronie środowiska, prowadzone są działania propagujące selektywną zbiórkę odpadów, ograniczanie powstawania odpadów oraz likwidację dzikich wysypisk. W roku 2025 kampania prowadzona była pod hasłem "W naturę z kulturą" i zakończona była pełnym sukcesem.

W kampanię zaangażowane były dzieci z Przedszkola Publicznego, uczniowie ze Szkół Podstawowych w Pluskowęsach, Wielkiej Łące i Wielkim Rychnowie oraz młodzież z Zespołu Szkół im. Lecha Wałęsy. W porządkowaniu terenów Gminy uczestniczyli również mieszkańcy 8 sołectw i 1 Komitet Osiedlowy. Do akcji przyłączyli się pracownicy Miejsko-Gminnego Ośrodka

Pomocy Społecznej, Miejsko Gminnego Ośrodka Kultury, Urzędu Miejskiego a także Świetlica Socjoterapeutyczna, Dzienny Dom Pobytu oraz Warsztaty Terapii Zajęciowej.

W ramach akcji dzieci ze Szkół mogły uczestniczyć w programach edukacyjnych, zabawach a nawet konkursach.

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Kowalewie Pomorskim w ramach działalności ekologicznej zorganizował dla mieszkańców Gminy Kowalewo Pomorskie EKOBIESIADĘ.

Ilość odpadów, które wywieziono z terenu naszej gminy wyniosła 740 kg. Wywóz i utylizację nieczystości zebranych podczas kampanii zapewnił miejscowy Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o. o. w Kowalewie Pomorskim.

Gmina Kowalewo Pomorskie prowadziła działania edukacyjne i informacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami powstałymi w gospodarstwach domowych również poprzez m.in. opracowanie i dystrybucję do poszczególnych gospodarstw domowych ulotek informacyjnych na temat prawidłowej segregacji odpadów.

Dodatkowo informacje o zasadach właściwej segregacji zamieszczano na stronie internetowej Urzędu Miejskiego.

Ponadto w przypadku stwierdzenia przez przedsiębiorcę odbierającego odpady złego postępowania z odpadami, wysyłano informację do mieszkańców z odpowiednimi wskazówkami.

III. Funkcjonowanie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Gmina jest zobowiązana utworzyć co najmniej jeden stacjonarny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, może to zrobić samodzielnie lub wspólnie z inną gminą lub gminami.

Uchwała Rady Gminy w sprawie „szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę” określa również sposób świadczenia usług przez punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK).

Przyjmowanie odpadów komunalnych w PSZOK nie jest ich odbieraniem od właścicieli nieruchomości. Dlatego też tworzenie i prowadzenie punktów może się odbywać na podstawie przepisów ustawy o gospodarce komunalnej, a więc gmina może tę działalność prowadzić, m.in. poprzez własne jednostki z pominięciem przetargu.

Utworzenie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców jest zadaniem własnym gminy, może być zatem powierzone własnej spółce (zakładowi, jednostce budżetowej), do której zadań statutowych należą te działania na podstawie przepisów art. 1 ust. 1 i art. 2 ustawy o gospodarce komunalnej.

Podmiot prowadzący punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych jest zobowiązany do przekazywania, bezpośrednio lub za pośrednictwem innego zbierającego odpady, selektywnie zebranych odpadów komunalnych do instalacji odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami.

PSZOK prowadzony był przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Kowalewie Pomorskim.

Mieszkańcy Gminy Kowalewo Pomorskie selektywnie zebrane odpady mogli bezpłatnie oddać do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowanego przy ul. Brodnickiej 1 w Kowalewie Pom., okazując potwierdzenie dokonania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za poprzedni miesiąc.

W punkcie przyjmowano następujące rodzaje odpadów:

- zużyte baterie i akumulatory,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- odzież i tekstylia,
- odpady budowlane i rozbiórkowe,
- zużyte opony od samochodu osobowego (w ilości 4 sztuk rocznie),
- odpady zielone, które ulegają biodegradacji,
- selektywnie zebrane szkło, papier i tekturę, tworzywa sztuczne i metale.

W 2025 r. mieszkańcy dostarczyli do PSZOK łącznie 334,663 Mg odpadów:

- zużyte opony – 17,500 Mg
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne – 12,993 Mg
- odpady wielkogabarytowe – 74,480 Mg
- odpady ulegające biodegradacji – 37,900 Mg
- odzież i tekstylia – 16,010 Mg
- papier i tektura – 1,780 Mg
- tworzywa sztuczne – 1,830 Mg
- szkło – 0,130 Mg
- zmieszane odpady z budowy, remontu i demontażu – 172,040 Mg

Stworzenie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów służy zminimalizowaniu negatywnego oddziaływania na środowisko oraz właściwemu postępowaniu z odpadami.

IV. Stawki opłat za odpady komunalne.

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o odpadach gospodarowanie odpadami to m.in. zbieranie, transport i przetwarzanie odpadów. Gmina zobowiązana jest do zorganizowania odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości, dlatego też została wyposażona w instrument finansowy w postaci opłaty ponoszonej przez mieszkańca (właściciela nieruchomości), która ma uwzględnić koszty odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości, koszty transportu, zbierania, odzysku, (w tym recyklingu) i unieszkodliwiania odpadów zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami.

W zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina zapewnia właścicielom nieruchomości pozbywanie się wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, przy czym rozumie się przez to odbieranie odpadów z terenu nieruchomości zamieszkałych oraz przyjmowanie określonych odpadów przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Zgodnie z obowiązującym sposobem rozliczania, za wykonywane usługi właściciele nieruchomości zamieszkałych wnosili opłatę zależną od ilości osób zamieszkujących w danej posesji, zaś właściciele firm i instytucji wpłacali stawkę wyliczoną w oparciu o ilość i pojemność posiadanych pojemników na odpady komunalne.

Uchwałą obowiązującą w 2025 roku była Uchwała nr LVII/443/23 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 30 marca 2023 roku (DZ. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2023 r., poz. 2593) oraz Uchwała oraz Uchwała nr XIII/79/25 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 7 marca 2025 r. (DZ. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2025 r., poz. 1031)- w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik.

Zgodnie z ww. uchwałami stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za miesiące styczeń, luty, marzec 2025 roku wynosiła 29,00 zł natomiast od miesiąca kwietnia 2025 r. stanowiła 34,00 zł - od każdej osoby zamieszkującej nieruchomość.

O ile na terenie posesji odpady ulegające biodegradacji były kompostowane, właściciel mógł skorzystać ze zniżki w wysokości 3,00 zł od każdej osoby zamieszkującej w gospodarstwie domowym.

Stawki opłat w nieruchomościach niezamieszkałych zależne były od pojemności poszczególnych pojemników zlokalizowanych na posesji i kształtowały się następująco:

- w miesiącach styczeń, luty, marzec - pojemnik o poj. 60 l – 10,00 zł, pojemnik o poj. 120 l – 20,00 zł, pojemnik o poj. 240 l – 40,00 zł , pojemnik o poj. 1100 l – 180,00 zł.;
- w miesiącach od kwietnia do grudnia - pojemnik o poj. 60 l – 12,00 zł, pojemnik o poj. 120 l – 22,00 zł, pojemnik o poj. 240 l – 44,00 zł , pojemnik o poj. 1100 l – 190,00 zł.

Miesięczna wysokość opłaty obliczana była w oparciu o pojemność i ilość pojemników przeznaczonych do segregacji odpadów komunalnych.

Ryczałtowa stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi w sposób selektywny od domku letniskowego na nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe wynosiła 190,00 zł/rok.

V. Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Możliwość przetwarzania niesegregowanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

W myśl obowiązującego prawa (art. 9e ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) podmiot odbierający odpady komunalne jest zobowiązany do przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości: selektywnie zebranych odpadów komunalnych, zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami do instalacji odzysku lub unieszkodliwiania, a niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne - bezpośrednio do instalacji komunalnej. Ponadto dopuszcza się przekazywanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych do termicznego przekształcania w sytuacji, gdy gmina prowadzi selektywne zbieranie odpadów zgodnie ze standardami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów.

W 2025 r. cały strumień odpadów komunalnych odebranych przez PUKiM Ekosystem Sp. z o.o. był przekazany do Instalacji Komunalnej w Niedźwiedziu, 87-207 Dębowa Łąka.

Proces mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych zawsze prowadzony jest w instalacji. Składa się z procesów:

1) mechanicznego przetwarzania odpadów

2) biologicznego przetwarzania odpadów

- połączonych w jeden zintegrowany proces technologiczny przetwarzania tych odpadów prowadzony na terenie tego samego zakładu w celu ich przygotowania do recyklingu lub innych procesów odzysku lub do procesów unieszkodliwiania.

VI. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi oraz środki służące zapobieganiu powstawania odpadów komunalnych.

1. Przedsięwzięcia inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W 2025 r. system funkcjonował sprawnie dzięki przeprowadzonej w 2018 roku modernizacji Punktu Selektywnej Zbiorki Odpadów Komunalnych przy ul. Brodnickiej 1 w Kowalewie Pomorskim. Inwestycję zrealizowano dzięki wsparciu z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu

Mieszkańcom zapewniono zróżnicowane możliwości oddawania wytworzonych odpadów, w związku czym Gmina Kowalewo Pomorskie nie realizowała kolejnych zadań inwestycyjnych z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi w tym zakresie.

W związku ze zmianami w zakresie zbierania odzieży i tekstyliów oraz wymaganiami dotyczącymi zbierania odpadów poremontowych w przyszłości konieczne będzie dostosowanie istniejącego placu PSZOK spowodowane zwiększeniem ilości rozstawionych pojemników. Niestety w roku 2025 nie udało się zrealizować zadania z uwagi na brak środków finansowych. Zadanie nie zostało przyjęte do budżetu również na rok 2026.

2. Środki służące zapobieganiu powstawaniu odpadów.

Jednym z podstawowych warunków poprawienia jakości funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi jest włączenie się do jego realizacji wszystkich mieszkańców gminy.

Jednostki samorządu terytorialnego za cele stawiają sobie zwiększenie efektywności systemu gospodarki odpadami, dążenie do osiągnięcia wymaganych poziomów recyklingu, minimalizacji generowania odpadów i optymalizacji kosztów związanych z gospodarką odpadami.

Segregacja to pierwszy i kluczowy krok w odpowiednim zarządzaniu odpadami.

Znaczącym problemem jest gwałtowny wzrost produkcji, nowe wynalazki oraz szkodliwe odpady poprodukcyjne, które nieustannie wpływają niekorzystnie na system gospodarowania odpadami. Obecnie mamy do czynienia ze zjawiskiem nadmiernego kupowania i gromadzenia dóbr ponad rzeczywiste potrzeby, co prowadzi bez wątpienia do degradacji środowiska.

Poziom wiedzy na temat gospodarki odpadami jest coraz większy. Niestety cały czas nadchodzą sygnały dot. niskiej segregacji lub też nieprawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi, szczególnie w zabudowie wielorodzinnej.

Należy podkreślać, że odpowiedzialność ekologiczną można osiągnąć i polepszyć tylko wtedy, gdy wszyscy aktywnie uczestniczą w dążeniach do świadomego postępowania z odpadami. Nie oznacza

to jednak, że decyzje i poglądy jednej osoby nie mają znaczenia. Promowanie ekologicznego zachowania jest jednym z najważniejszych zadań.

Przygotowane dla mieszkańców oraz podmiotów gospodarczych materiały edukacyjno-informacyjne powinny zawierać kompletne informacje na temat prowadzonych akcji zbierania odpadów (lokalizacja i zakres).

Wszystkie działania informacyjno-edukacyjne powinny umożliwić maksymalną akceptację społeczeństwa, dla przyjętego systemu gospodarki odpadami, przy jednoczesnym wypracowaniu nawyków segregacji odpadów we własnych gospodarstwach domowych.

VII. Bilans finansowy systemu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2025 r.

Wysokość wpłat dokonanych przez mieszkańców z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi w okresie od 01 stycznia 2025r. - do 31 grudnia 2025r.:

- należność główna – **4 609 879,92 zł**
- odsetki – **12 814,30 zł**
- koszty (upomnienia, egzekucyjne, opłata prolongacyjna) – **17 050,71 zł**
- RAZEM: 4 639 744,93 zł**

W wyżej wymienionym okresie wystawiono **1141** upomnień na łączną kwotę **286 599,17 zł** (należność główna).

W 2025 r. wystawiono **215** tytułów wykonawczych, które przekazano do Naczelnika Urzędu Skarbowego w celu wyegzekwowania zaległej kwoty.

Na dzień 31.12.2025 r. tytuły wykonawcze były wystawione na 419 osób (dłużników). Łączna kwota wynikająca z tytułów wykonawczych to **839 679,87 zł**, z czego US wyegzekwował **441 721,40 zł**, kwota **133 400,91 zł** wpłacona została osobiście przez dłużników.

Stan zaległości na dzień 31 grudnia 2025 roku wynosił **251 800,50 zł**.

Koszty obsługi systemu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2025 rok:

- wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi – **316 529,85 zł**
- wynagrodzenia 13-stki – **19 850,19 zł**
- inkaso – **65 817,00 zł**
- zakup materiałów – **722,70 zł**
- zakup energii – **9 119,42 zł**
- opłata pocztowa – **26 895,70 zł**

- likwidacja dzikich wysypisk – **1 917,33 zł**
- obsługa PSZOK – **337 731,57 zł**
- odbiór i utylizacja przeterminowanych odpadów medycznych – **4 238,34 zł**
- odbiór i zagospodarowanie odpadów – **4 465 518,73 zł**
- koszty usług telefonicznych – **292,34 zł**
- koszty komornicze – **221,82 zł**
- odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych – **6 536,16 zł**
- wpis na hipotekę – **50,00 zł**
- szkolenia pracowników – **535,00 zł**

RAZEM: 5 255 976,15 zł

W roku 2025 system gospodarowanie odpadami komunalnymi wykazuje stratę w wysokości **616 231,22 zł**.

Uchwałą Nr XVIII/192/13 z dnia 14 czerwca 2013 r. wyznaczono inkasentów opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W roku 2025 do 22.04.2025 roku obowiązywała Uchwała Nr VIII/48/24 z dnia 22 października 2024 r, a od 23.04.2025 roku obowiązująca uchwała w 2025 roku to Uchwała Nr XIV/89/25 z dnia 1 kwietnia 2025 r.

W 2025 roku wypłacono inkasentom kwotę w wysokości **65 817,00 zł**, a od początku funkcjonowania systemu na wynagrodzenie za inkaso do 31.12.2025 r. wydatkowano **582 827,20 zł**.

VIII. Liczba mieszkańców ujęta w gminnym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Według stanu zameldowania na dzień 31.12.2025 r. Gmina Kowalewo Pomorskie liczyła 11 045 mieszkańców (pobyty stały 10 847 os. i 198 os. pobyt czasowy). W deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na koniec 2025 r. ujętych zostało 9 651 osób.

Różnica między powyższymi danymi jest zauważalna i wynika z faktu, że część osób z naszej gminy uczy się bądź pracuje poza jej granicami lub na terenie innego kraju.

W celu rozwiania wątpliwości tak jak w latach ubiegłych, w roku 2025 prowadzono weryfikację deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Działanie miało na celu ujawnienie mieszkańców, którzy nie podali rzetelnych informacji m.in. nie uwzględnili wszystkich mieszkających na terenie danej nieruchomości.

Do właścicieli nieruchomości zamieszkałych wysyłano wezwania dot. złożenia nowej deklaracji bądź wyjaśnień w sprawie liczby osób faktycznie zamieszkujących nieruchomość.

Konsekwencją wspomnianego przepływu ludności były składane przez właścicieli nieruchomości korekty deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz oświadczenia i informacje wyjaśniające stan faktyczny liczby osób zamieszkujących na danej nieruchomości.

W przypadku zaniechania obowiązku selektywnej zbiórki odpadów komunalnych do właścicieli/zarządców nieruchomości wysłano pismo wzywające do prawidłowej segregacji w oparciu o uwagi przekazane przez PUKiM Ekosystem.

Istotnym problemem jest ograniczona możliwość ustalenia kwestii „zamieszkiwania” - w szczególności osób zamieszkujących czasowo, np. uczniów, studentów lub osób pracujących poza granicami kraju oraz przebywających w delegacjach itd.

Niestety brak jest regulacji prawnych, które pozwoliłyby na skuteczną weryfikację liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość. Mimo, że złożone deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi były analizowane oraz prowadzone były postępowania w sprawie naliczania opłat, mieszkańcy notorycznie przedkładali nieprawdziwe dane w celu zaniżenia wysokości należnych opłat.

Należy zaznaczyć, że tylko odpowiednie przepisy mogłyby zapewnić szczelność gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz ustalić faktyczną liczbę osób zamieszkujących w gminie.

IX. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W związku z objęciem systemem gospodarowania odpadami komunalnymi zarówno nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych na których powstają odpady komunalne, Gmina nie podjęła działań polegających na zorganizowaniu zastępczego odbierania odpadów na podstawie art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

X. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy oraz osiągnięte poziomy.

W poniższej tabeli podano ilość odpadów komunalnych odebranych bezpośrednio z nieruchomości z terenu Gminy Kowalewo Pomorskie przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Mieszkaniowych Ekosystem Sp. z o.o. w 2025 r. z podziałem na kody odpadów :

Kod odpadu	Rok 2025 (masa w Mg)
20 03 01 (niesegregowane zmieszane odpady komunalne)	1 661,930
20 03 07 (odpady wielkogabarytowe)	29,020
20 01 02 (szkło)	261,080
20 01 39 (tworzywa sztuczne)	398,170
20 01 01 (papier i tektura)	92,920
20 02 01 (odpady ulegające biodegradacji)	848,950
ex 200199 (inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – popioły z palenisk domowych)	348,210
20 02 03 (inne odpady nieulegające biodegradacji)	99,720
20 01 36 (zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35)	8,640
20 01 35 zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 200121, 200123 zawierające niebezpieczne składniki	3,280
20 01 34 baterie	0,420
20 01 11 tekstylna	17,000
Razem	3 769,34

*1 Mg (megagram) = jedna tona

Dodatkowo od 1 firmy położonej w Gminie Kowalewo Pomorskie odebrano 1,14 Mg odpadów zmieszanych.

Należy zaznaczyć, że od 1 października 2025 roku w Polsce zaczął działać system kaucyjny, jako mechanizm promujący recykling i ponowne wykorzystanie opakowań. Od 1 października w sklepach zaczęły pojawiać się napoje w opakowaniach objętych systemem a więc takich, na których znajduje się wyraźny znak kaucji z jej kwotą.

Z systemów kaucyjnych korzysta już 180 mln Europejczyków. To stanowi ponad jedną czwartą populacji naszego kontynentu.

Za działanie systemu kaucyjnego w Polsce odpowiadają operatorzy, czyli podmioty, które organizują współpracę między producentami, a punktami sprzedaży oraz odpowiadają za zbiórkę opakowań objętych systemem.

W roku 2025 z terenu gminy Kowalewo Pomorskie zebrano 0,0004 Mg opakowań z tworzyw sztucznych o kodzie 150102.

Dane uzyskano zgodnie z obowiązującymi przepisami, w ramach realizacji obowiązków sprawozdawczych operatora systemu kaucyjnego wobec jednostek samorządu terytorialnego.

Ilość odpadów przyjętych do PSZOK przedstawiono w dziale III.

Osiągnięte poziomy za 2025 r.

Na podstawie art. 3b ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zobowiązano gminy do osiągnięcia 55 % (wagowo) poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Poziomy osiągnięte przez gminę Kowalewo Pomorskie, wykazane w sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2025 kształtują się następująco:

- osiągnięty poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych : **42 %.**

Gmina Kowalewo Pomorskie nie osiągnęła wymaganego prawem, poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych.

- osiągnięty poziom składowania odpadów komunalnych : **31 %.**

Gminy są zobowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości 30% wagowo – za każdy rok w latach 2025-2029.

Z uwagi na powyższe, konieczne jest dalsze ograniczenie powstawania odpadów zmieszanych na rzecz odpadów segregowanych. Konieczne jest uświadamianie społeczeństwa w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, racjonalnego ich sortowania oraz prowadzenie działań w zakresie ochrony i zapobiegania dewastacji środowiska.

Zwiększenie jakości segregacji a także zwiększenie poziomu kompostowania bioodpadów przez mieszkańców może pomóc w osiągnięciu wymaganych poziomów recyklingu.

Szacuje się, że w roku 2025 „u źródła” w kompostownikach przydomowych zagospodarowanych zostało 389,8914 Mg bioodpadów.

Istotne jest, aby oddzielać bioodpady od strumienia technologicznego, tj. plastiku, metalu, szkła i papieru. Jeśli bioodpady trafią do strumienia technologicznego, są one tracone.

Dane zaprezentowane w analizie znajdują swoje odzwierciedlenie w sprawozdaniu Burmistrza Miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2025 rok, które zostały przekazane za pośrednictwem systemu JAP BDO Marszałkowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w terminie do dnia 31 marca 2026 roku.

Ilość zmieszanych odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

Ilość odpadów o kodzie 20 03 01 (zmieszane) poddane składowaniu lub innym niż składowanie procesom przetwarzania [Mg]

Kod odpadu	2025 r.
20 03 01 odpady zmieszane poddane składowaniu	0
20 03 01 odpady zmieszane poddane przetworzeniu	1 663,070
Razem	1 663,070

*1 Mg (megagram) = jedna tona

Masa pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów powstałych po sortowaniu niesegregowanych odpadów komunalnych odebranych od mieszkańców, przekazanych do składowania wynosi w Mg :

Ilość odpadów	
Fracja o wielkości co najmniej od 0 do 80mm	1 147,3710
Fracja o wielkości powyżej 80 mm	98,3004

*1 Mg (megagram) = jedna tona

Warunkiem utrzymania korzystnego trendu ograniczania składowania odpadów ulegających biodegradacji jest przetwarzanie całego strumienia frakcji odpadów zmieszanych < 80 mm oraz zwiększenie efektywności wydzielania składników biodegradowalnych z frakcji > 80 mm do recyklingu.

Bioodpady odebrane z nieruchomości w 2025 r. zostały w całości poddane procesom innym niż składowanie : bioodpady - procesowi R3 tj. recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania), papier – procesowi R12 tj. wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w poz. R1 – R11 (mechaniczno-biologiczne przetworzenie).

Ilość bioodpadów poddanych procesom innym niż składowanie [Mg]

Kod odpadu	Ilość odpadów	Sposób zagospodarowania odpadów
20 02 01 odpady ulegające biodegradacji	886,85	Kompostowanie odpadów

*1 Mg (megagram) = jedna tona

XI. Podsumowanie

System gospodarki odpadami można uznać obecnie za jeden z kluczowych elementów codziennego funkcjonowania współczesnego społeczeństwa, mający istotne znaczenie w naszym życiu.

Jest sumą ściśle powiązanych ze sobą składowych, które decydują o jego sprawnym i efektywnym funkcjonowaniu.

Opracowana Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Kowalewo Pomorskie za rok 2025 pozwala stwierdzić, że system gospodarowania odpadami komunalnymi prowadzono w sposób prawidłowy.

Mieszkańcy mieli dogodną możliwość gromadzenia odpadów w sposób selektywny w pojemnikach z tworzyw sztucznych udostępnionych przez przedsiębiorcę oraz ich oddawania w terminach wynikających z harmonogramu odbioru odpadów

W ramach ponoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mieszkańcy mogli także oddawać odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektroniczny i elektryczny a także odpady budowlane powstałe w wyniku drobnych prac remontowych.

Gmina Kowalewo Pomorskie realizowała nadrzędne cele określone w Planie gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego tj. tworzyła warunki do zapobiegania powstawaniu odpadów, zapewniła możliwości segregacji odpadów u źródła ich powstania – właścicielom nieruchomości zapewniono pojemniki do gromadzenia odpadów, z podziałem na 5 frakcji, zagwarantowała unieszkodliwienie odpadów (poza składowiskiem) – odpady komunalne odebrane z nieruchomości były kierowane do instalacji komunalnej w Niedźwiedziu.

Zapewniano podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców – poprzez prowadzenie wspomnianych działań edukacyjnych.

W celu poprawy funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami wdraża się rozwiązania, które mają skutecznie usprawnić ten proces. Wskazać można proste rozwiązania, takie jak automaty na butelki zwrotne, recyklomaty czy powszechnie stosowane pojemniki na elektrośmieci, baterie, leki i żarówki a także organizowanie zbiórek okazjonalnych np. odzieży i tekstyliów.

Rosnąca świadomość ekologiczna mieszkańców powoduje, że coraz większe wymagania stawiane są przedsiębiorstwom odpowiedzialnym za gospodarkę odpadami oraz ustawodawcom w zakresie wprowadzania innowacyjnych rozwiązań i usprawniania działającego już systemu. Ekologiczne trendy niewątpliwie będą się utrzymywały, a co za tym idzie, będą stanowiły coraz większe wyzwanie dla systemu gospodarki odpadami.

Mieszkańcy podejmując odpowiedzialne decyzje i mając świadomość problemów

wynikających z produkcji dużej ilości odpadów, przyczyniają się do polepszenia sytuacji środowiskowej, a tym samym poprawy jakości życia.

Z roku na rok coraz mniej gmin spełnia – rosnące – ustawowe wymogi dotyczące poziomu recyklingu odpadów komunalnych

Problem braku osiągnięcia ambitnych poziomów dotyczących selektywnego zbierania i recyklingu odpadów (komunalnych, ale również innych np. powstających z opakowań czy sprzętu elektrycznego i elektronicznego) dotyczy wszystkich krajów Unii Europejskiej.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska na bieżąco bierze udział w pracach służb i organów Unii Europejskiej, również w tych dotyczących kwestii osiągnięcia ww. poziomów.

Projektowane obecnie przepisy biorą pod uwagę potrzebę zmian w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi i jego uelastycznienie oraz wprowadzenie możliwości lepszego dostosowania go do lokalnych uwarunkowań.

Długofalowe efekty nowych regulacji będą widoczne w poprawie świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz zwiększeniu poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu, co przyczyni się do realizacji unijnych celów środowiskowych oraz wpłynie na jakość życia i postrzeganie odpowiedzialności za środowisko.

Poziom wiedzy Polaków o segregacji jest niejednorodny: deklarujemy wysoką chęć sortowania, ale w praktyce wiele osób ma z tym problemy i popełnia błędy, co obniża efektywność recyklingu.

Obserwuje się stopniową poprawę i rosnącą świadomość, że nawet drobne działania mają znaczenie. Wiele osób uważa, że system segregacji jest nieefektywny, a braki w wiedzy dotyczą trudniejszych odpadów, np. opakowań wielomateriałowych (np. kartony po sokach).

Pamiętajmy, że oprócz samego sposobu funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi szczególnie istotne są działania i podejście mieszkańców miast i wsi do segregacji odpadów komunalnych.

Zamieszczane przez nas materiały dot. segregacji odpadów, sprawnie działająca firma zajmująca się odbiorem z nieruchomości odpadów komunalnych a także nieodpłatna możliwość korzystania z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych powinny wpływać korzystnie na racjonalne zarządzanie gospodarką odpadami.

Sporządziły:

B.Lewandowska

Ż.Kubiak (dział VII – str. 10-11)

BURMISTRZ

/ - /

Jacek Żurawski